

Act I

Scene I

VERONA. A PUBLIC PLACE.

//ENTER SAMPSON AND GREGORY, OF THE HOUSE OF CAPULET, ARMED WITH SWORDS AND BUCKLERS.//

SAMPSON: Gregory, o' my word, we'll not carry coals.

GREGORY: No, for then we should be colliers.

SAMPSON: I mean, an we be in choler, we'll draw.

GREGORY: Ay, while you live draw your neck out o' the collar.

SAMPSON: I strike quickly, being moved.

GREGORY: But thou art not quickly moved to strike.

SAMPSON: A dog of the house of Montague moves me.

GREGORY: To move is to stir; and to be valiant is to stand: therefore, if thou art moved, thou runn'st away.

SAMPSON: A dog of that house shall move me to stand: I will take the wall of any man or maid of Montague's.

GREGORY: That shows thee a weak slave; for the weakest goes to the wall.

Actul I

Scena I

O PIAȚĂ ÎN VERONA.¹

//INTRĂ DOI SLUJITORI AI CASEI CAPOLETTO, SAMPSON & GREGORIO//

SAMPSON: Pe legea mea, Gregorio, să nu le mai îngăduim să-și bată joc de noi.²

GREGORIO: Nu încape îndoială, căci dacă le-om mai îngădui, ne-ar călca în picioare.

SAMPSON: Părerea mea este că, dacă vor ajunge să ne mânia, se cuvine să ne tragem săbiile.

GREGORIO: Așa să și facem. Numai că, dacă vrei să scapi cu viață, să faci așa încât să-ți păzești capul să nu-l împrejmuiească frânghia.

SAMPSON: Eu, când ajung să mă mâni, lovesc cât pot de tare.

GREGORIO: Numai că prea iute nu te cuprinde mânia atât de cumplit încât să lovești cu sabia.

SAMPSON: O javră din casa Montecchio are darul să-mi aprindă mânia.

GREGORIO: Ca să ajungi să te mâni, trebuie să te ațâțe vreun dușman. Și vitejia înseamnă să te împotrivești oricărui dușman. Numai că tu, când te mâni, ai obiceiul s-o cam iei la sănătoasa.

SAMPSON: Când văd o potaie din neamul dușman neamului nostru, sunt gata să mă împotrivesc. Am să stau drept ca un zid împotriva oricărui bărbat și împotriva oricărei fecioare din neamul Montecchio.

GREGORIO: Adică te cam dai după zid! Păi atunci nu ești altceva decât un rob fricos, căci numai cei slabi se dau după zid.

SAMPSON: True; and therefore women, being the weaker vessels, are ever thrust to the wall: therefore I will push Montague's men from the wall, and thrust his maids to the wall.

GREGORY: The quarrel is between our masters and us their men.

SAMPSON: 'Tis all one. I will show myself a tyrant: when I have fought with the men, I will be cruel with the maids, and cut off their heads.

GREGORY: The heads of the maids?

SAMPSON: Ay, the heads of the maids, or their maidenheads; take it in what sense thou wilt.

GREGORY: They must take it in sense that feel it.

SAMPSON: Me they shall feel while I am able to stand: and 'tis known I am a pretty piece of flesh.

GREGORY: 'Tis well thou art not fish; if thou hadst, thou hadst been poor John.³
Draw thy tool; here comes two of the house of the Montagues.

SAMPSON: My naked weapon is out: quarrel, I will back thee.

GREGORY: How! turn thy back and run?

SAMPSON: Fear me not.

GREGORY: No, marry; I fear thee!

SAMPSON: Let us take the law of our sides; let them begin.

GREGORY: I will frown as I pass by, and let them take it as they list.

SAMPSON: Asta cam așa e. Tocmai de aceea muierile, fiind mult mai slabe decât noi, se lasă lipite de zid. Așa că, pe bărbații din neamul Montecchiilor îi voi da departe de zid, iar pe fecioarele din neamul lor le voi împinge cu dosul la zid.

GREGORIO: Zavistia este între stăpânii noștri, dar este și între noi, slujitorii lor.

SAMPSON: Nu-i tot aia? Am să mă port aïdoma unui tiran. După ce mă voi fi luat la luptă cu bărbații din neamul dușman, cu fecioarele din același neam mă voi purta dulceag. Le voi sfărâma capetele.

GREGORIO: Cum? Capetele fetelor?

SAMPSON: Da! Capetele lor, sau fecioria lor. Ia-o cum vrei.

GREGORIO: Păi ele o vor lua așa cum le va fi dorința.

SAMPSON: Cu mine au s-o pățească, atâta vreme cât mă simt încă vânjos. Și doar se știe bine de ce anume sunt în stare. Doar sunt făcut din carne de om!

GREGORIO: Tot e bine că nu ești făcut din carne de pește. Dacă ai fi fost făcut din asemenea carne, n-ai fi fost altceva decât un om de nimic. Ia trage-ți sabia. Uite că vin doi din Casa Montecchio!

SAMPSON: Am spada goală în mână. Înfruntă-i tu, eu te apăr pe la spate.

GREGORIO: Ce vrei să spui? Vrei să le arăți spatele?

SAMPSON: Nu te teme!

GREGORIO: Cum să mă tem de tine?

SAMPSON: Totul e să avem grijă ca legea să fie de partea noastră. Așa că, să-i lăsăm pe ei să înceapă cearta.

GREGORIO: Am să-mi încrunt sprâncenele când vor trece prin fața noastră. Pe urmă, facă ce-or pofti.

SAMPSON: Nay, as they dare. I will bite my thumb at them;⁴ which is a disgrace to them, if they bear it.

//ENTER ABRAHAM AND BALTHASAR//

ABRAHAM: Do you bite your thumb at us, sir?

SAMPSON: I do bite my thumb, sir.

ABRAHAM: Do you bite your thumb at us, sir?

SAMPSON: [ASIDE TO GREGORY] Is the law of our side, if I say ay?

GREGORY: No.

SAMPSON: [TO ABRAHAM] No, sir, I do not bite mythumb at you, sir, but I bite my thumb, sir.

GREGORY: Do you quarrel, sir?

ABRAHAM: Quarrel, sir! no, sir.

SAMPSON: If you do, sir, I am for you: I serve as good a man as you.

ABRAHAM: No better.

SAMPSON: Well, sir.

GREGORY: Say 'better:' here comes one of my master's kinsmen.

SAMPSON: [TO ABRAHAM] Yes, better, sir.

ABRAHAM: You lie.

SAMPSON: Draw, if you be men. Gregory, remember thy swashing blow.⁵
THEY FIGHT.

//ENTER BENVOLIO//

BENVOLIO: [DRAWING] Part, fools!
Put up your swords; you know not what you do.

BEATS DOWN THEIR SWORDS.

//ENTER TYBALT//

SAMPSON: Ce-or îndrăzni, vrei să zici. Eu am să le dau cu tifa: dacă se prinde, ei se fac de râs.

//INTRĂ ABRAHAM ȘI BALTHASAR//

ABRAHAM: La noi te încrunți atât de urât, signore?

SAMPSON: Asta-i treaba mea, signore.

ABRAHAM: La noi te strâmbi în chipul acesta, signore?

SAMPSON: (ÎNCET, CĂTRE GREGORIO) Dacă aş spune că da, legea e de partea noastră?

GREGORIO: Nu.

SAMPSON: (CĂTRE ABRAHAM) Nu, signore, nu mă strâmb la domnia ta, signore. Dar de strâmbat, mă strâmb.

GREGORIO: Cauți ceartă cu orice preț, signore?

ABRAHAM: Ceartă, signore? Cătuși de puțin, signore!

SAMPSON: Dacă vrei să ne cauți ceartă cu lumânarea, signore, sunt omul dumitale, signore. Sunt în slujba unui signor tot atât de bun ca al domniei tale.

ABRAHAM: Mai bun decât al meu nu poate fi!

SAMPSON: Fie și așa, signore!

GREGORIO: (LUI SAMPSON) Ba spune-i că al nostru e mai bun. Uite că vine o rudă de-a stăpânului nostru.

SAMPSON: (LUI ABRAHAM) Ba stăpânul nostru e mai bun.

ABRAHAM: Minci!

SAMPSON: Atunci trageți sabia, dacă sunteți bărbați viteji. Hai, Gregorio, nu-ți uita lovitura pustiitoare.

(TOȚI PATRU TRAG SĂBIILE ȘI SE IAU LA LUPTĂ)

//INTRĂ BENVOLIO//

BENVOLIO: (TRAGE SABIA ȘI EL)

Opriti-vă, smintiților. Puneți-vă săbiile în teacă. Nu știți ce faceți.

(VREA SĂ-I DESPARTĂ CU SABIA.)

//INTRĂ TYBALT//

TYBALT: [DRAWING] What, art thou drawn among these heartless hinds?
Turn thee, Benvolio, look upon thy death.

BENVOLIO: I do but keep the peace: put up thy sword,
Or manage it to part these men with me.

TYBALT: What, drawn, and talk of peace! I hate the word,
As I hate hell, all Montagues, and thee:
Have at thee, coward!
THEY FIGHT.

//ENTER SEVERAL OF BOTH HOUSES, WHO JOIN THE FRAY;
THEN ENTER CITIZENS, WITH CLUBS.//

CITIZENS OF THE WATCH:

Clubs, bills and partisans! Strike! Beat them down!
Down with the Capulets! Down with the Montagues!

//ENTER CAPULET IN HIS GOWN, AND HIS WIFE.//

CAPULET: What noise is this? Give me my long sword, ho!

CAPULET'S WIFE:

A crutch, a crutch! why call you for a sword?

//ENTER MONTAGUE WITH HIS SWORD DRAWN, AND HIS WIFE.//

CAPULET: My sword, I say! Old Montague is come,
And flourishes his blade in spite of me.

MONTAGUE: Thou villain Capulet,
Hold me not, let me go.

MONTAGUE'S WIFE:

Thou shalt not stir a foot to seek a foe.

//ENTER PRINCE ESCALUS WITH HIS TRAIN.//

PRINCE: Rebellious subjects, enemies to peace,

TYBALT: Tragi sabia să lupți cu slugi de rând?
Benvolio, privește-ți moartea-în față!
(TRAGE SABIA)

BENVOLIO: Voiam să-i împac. Hai, pune-ți spada-în teacă,

Sau vino să mă-ajuti, să-i despărțim!
TYBALT: Cu spada-în mână vrei să-i liniștești?
Urăsc cuvântul pace, ca gheena,
Urăsc pe toți Montecchii, și pe tine.
Hai, apără-te, lașule!
SE LUPTĂ CU BENVOLIO.

//INTRĂ TREI SAU PATRU CETĂȚENI, CARE SE ALĂTURĂ
FIECĂREI PĂRȚI ÎN LUPTA LOR. APOI INTRĂ ALȚI
CETĂȚENI, CU CIOMEGE, ȘI MAI MULȚI PAZNICI.//
PAZNICII ȘI CETĂȚENII NOU-VENIȚI:

Săriți, săriți! Goniți-i cu ciomege!
Jos Capoletții! Jos Montecchio! Jos!

//INTRĂ BĂTRÂNUL CAPOLETTO, ÎN HALAT, ȘI SOȚIA LUI.//
CAPOLETTO: Ce-i zarva asta? Dați-mi spada lungă!

CONTESA CAPOLETTO:

O cârjă! Cârjă! Ce să faci cu spada!

//INTRĂ BĂTRÂNUL MONTECCHIO CU SABIA ÎN MÂNĂ,
URMAT DE SOȚIA LUI.//

CAPOLETTO: Vreau spada mea. Montecchio, bătrânul,
Cu spada-în mână, vrea să mă înfrunte!

MONTECCHIO: (VREA SĂ SE NĂPUSTEASCĂ ASUPRA LUI
CU SABIA) Rușine, Capoletto! Ești mișel!

CONTESA MONTECCHIO:

(SE STRĂDUIEȘTE SĂ-L OPREASCĂ)
Nu! Nu vei face niciun pas spre el!

//INTRĂ ESCALUS, PRINCIPELE VERONEI, CU ALAL.//

PRINCIPELE: Supuși zavistnici! Voi, dușmani ai păcii
Mânjiți cu sânge de vecin oțelul?

Profaners of this neighbour-stained
steel, —
Will they not hear? What, ho! you men,
you beasts,
That quench the fire of your pernicious rage
With purple fountains issuing from your
veins,
On pain of torture, from those bloody hands
Throw your mistemper'd weapons to the
ground,
And hear the sentence of your moved prince.
Three civil brawls,⁶ bred of an airy word,
By thee, old Capulet, and Montague,
Have thrice disturb'd the quiet of our streets,
And made Verona's ancient citizens
Cast by their grave beseeching ornaments,
To wield old partisans, in hands as old,
Canker'd with peace, to part your canker'd
hate:
If ever you disturb our streets again,
Your lives shall pay the forfeit of the peace.
For this time, all the rest depart away:
You, Capulet, shall go along with me;
And, Montague, come you this afternoon,
To know our further pleasure in this case,
To old Free-town, our common
judgement-place.
Once more, on pain of death, all men
depart.

//EXEUNT ALL BUT MONTAGUE, HIS WIFE, AND
BENVOLIO.//

MONTAGUE: Who set this ancient quarrel new abroach?⁷
Speak, nephew, were you by when it
began?

BENVOLIO: Here were the servants of your adversary,
And yours, close fighting ere I did
approach:
I drew to part them: in the instant came

Nu vreți, răzvrățitori, să mă-ascultați?
Ce sunteți voi? Sau fiare, sau bărbați.
Cu-al sângelui izvor ce curge-în vine.
Stropiți blestemul unei uri haine!
Jos spadele! De-osânda cea mai cruntă
Se fac părtași acei ce legea-înfruntă.
Să luați aminte: mâniatul duce
Osânda astăzi tuturor vă-aduce.
Voi, de trei ori, în cea din urmă vreme,
Cumplite vrajbe, ca niște blesteme,
Cu pierderi sângeroase, ați stârnit,
Și ulițele toate le-ați mânjit
Cu sânge-al unor pașnici cetățeni,
Voi, cei mai învrăjbiți și mai vicleni,
Montecchio și Capoletto, otrava
O țineți veșnic trează, cu gâlceava
Aprinsă dintre neamurile voastre.
De cutezați, pe ulițele noastre,
Să tulburați Verona încă-o dată,
Plătiți cu viața pacea tulburată.
Toți ceilalți cetățeni, plecați în pace.
Tu, Capoletto-acuma mă urmează
La curte, ca să afli ce ne place.
Montecchio, veni-vei după-amiază,
Veți da chiar astăzi socoteală dreaptă
La Curtea de Dreptate înțeleaptă.
Osânda noastră-o veți cunoaște-întreagă.
Și-acum plecați, de viața vi-este dragă.

//PLEACĂ TOȚI, ÎN AFARĂ DE MONTECCHIO, DE SOȚIA LUI
ȘI DE BENVOLIO.//

MONTECCHIO: Cum s-au stârnit din nou acestea toate?
Erai de față: spune-ne, nepoate.

BENVOLIO: Când am sosit, în luptă, pe omor,
Doi slujitori de-ai noștri, doi de-ai lor,
Se înfruntau. Cu spada am voit
Să-i potolesc. Dar Tybalt a sosit,